

Radar van de digitale overheid

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Cel Monitoring – Digital Transformation - Paradigm

Oktober 2026

VERSIE 21/10/2026

VOORWOORD	3
RESULTATEN RADAR 2026	4
INTERACTIEVE WEERGAVE RESULTATEN	6
BEVINDINGEN EN EVOLUTIE RADAR TEN OPZICHTE VAN 2025 (*)	7
PARADIGM INTERN VERSUS EXTERN	8
BENCHMARK RADAR	10
CONTEXT van de RADAR	12
METHODOLOGIE	12
CONCLUSIE EN MOGELIJKE AANDACHTSPUNTEN VOOR BELEIDSMAKERS	13
LEXICON – GEBRUIKTE DEFINITIES	14
OVER	16

VOORWOORD

Welkom bij de editie oktober 2026 van de Radar van de digitale overheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De monitoring van Paradigm bevestigt in 2026 een brede consensus over cyberveiligheid, AI-governance, AI-regelgeving en AI-vaardigheden. Agentische AI kan gecontroleerd worden getest. Dataruimten en digitale tweelingen blijven thema's om nauwgezet te volgen.

Digitale soevereiniteit en open source nemen een prominente, generieke strategische plaats in, ten opzichte van 2025, toen dit een nieuwigheid was; het gaat duidelijk verder dan één technologietrend en raakt autonomie, leveranciersafhankelijkheid en infrastructuur.

AI bevindt zich bij de respondenten op twee maturiteitsniveaus. Een kader voor generatieve AI en kantoor-AI zijn klaar voor invoering. Agentische AI hoort voorlopig thuis in een gecontroleerde testomgeving, waar organisaties veilig ervaring kunnen opbouwen.

Deze Radar meet dit jaar ook drie nieuwe elementen, namelijk het verschil in antwoorden tussen Paradigm en andere regionale entiteiten, het verschil tussen de resultaten van 2025 en 2026 en ten slotte een vergelijking met de prioriteiten van andere overheidsradars.

De Radar 2026 zet methodologisch een grote stap vooruit. Voor het eerst werd generatieve AI gebruikt bij de opmaak van de enquête voor de Radar, bij de analyse van de resultaten van de enquête en bij de presentatie van de resultaten. Dankzij AI werd een interactieve pagina gemaakt om deze trends dynamisch te analyseren.

Het aantal respondenten is ook gestegen ten opzichte van 2025. De antwoorden komen wel nog grotendeels van IT-profielen bij Paradigm en IRISteam. Met die samenstelling moet rekening worden gehouden bij de interpretatie van de resultaten.

RESULTATEN RADAR 2026

Gedurende de periode augustus-september werden verschillende overheden van het Brussels Gewest bevraagd over de prioriteiten die ze bespeurden in hun traject naar een digitale overheid. Over de twee radars heen zijn de volgende drie toptrends te bespeuren:

Top te implementeren		
Trend	Aantal	Percentage
Cyberveiligheid en digitale veerkracht	35/47	74,5%
Invoering van een kader voor generatieve AI	34/47	72,3%
Naleving van regelgeving	33/47	70,2%

Top te testen		
Trend	Aantal	Percentage
Gebruik van publieke AI-assistenten	18/46	39,1%
Implementatie van agentische AI (Agentic AI)	16/46	34,8%
Low-code/no-codeplatform	14/45	31,1%

De antwoorden wijzen vooral op een verschuiving van AI-experimentatie naar beheersing en operationalisering: cyberveiligheid, regelgeving en een generatief-AI-kader staan vooraan. Tegelijk zijn digitale soevereiniteit/open source en inclusie duidelijk strategisch aanwezig. Agentische AI krijgt belangstelling, maar lijkt eerder een testdomein dan iets dat onmiddellijk breed moet worden ingevoerd.

Infografiek: deze infografiek geeft aan hoe de twee top drie zich verhouden ten opzichte van technische en beleidsdomeinen

Van AI-experiment naar governance

Naast het generatieve-AI-kader krijgt “Governance van gebruikte AI-agenten” al 27 implementatiestemmen (57,4%) en 33 implementeren/testen (70,2%).

Ook “Adoptie van kantoor-AI” staat relatief ver in de adoptiecurve: 23 (50,0%) kiezen implementeren en 33 (71,7%) implementeren/testen.

Daartegenover staat “Implementatie van agentische AI (Agentic AI)” : 13 (28,3%) kiezen directe implementatie, maar 29 (63,0%) implementeren of testen. Dat ondersteunt een duidelijke sequencing: eerst governance en veilige dagelijkse AI, daarna gecontroleerd experimenteren met agentische AI.

Cyberveiligheid, compliance en verantwoordelijkheid vormen de basis

“Cyberveiligheid en digitale veerkracht” heeft de sterkste directe implementatiedruk met 74,5%. Ook “Verantwoorde digitalisering” scoort hoog: 30 (63,8%) implementeren en 35 (74,5%) implementeren/testen.

Die combinatie suggereert dat respondenten digitale transformatie niet als puur technologische adoptie zien: veiligheid, regels en verantwoordelijkheid zijn randvoorwaarden voor innovatie.

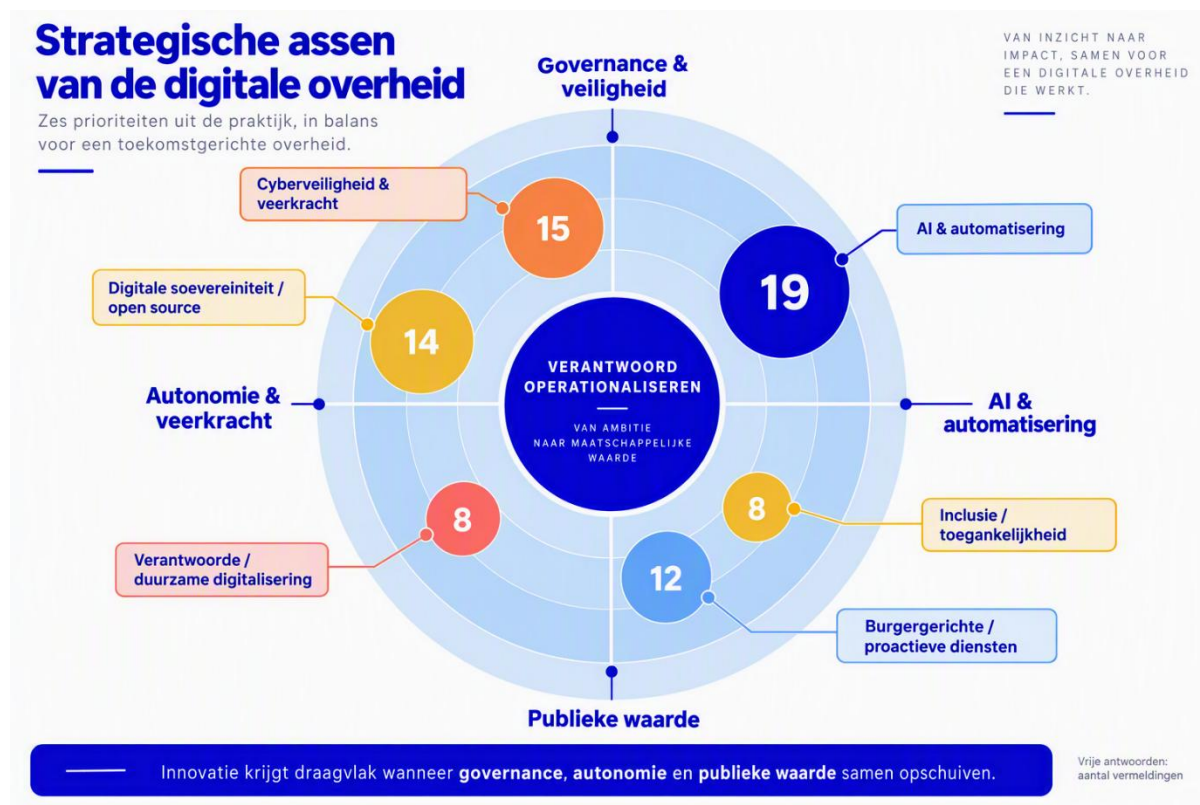
Toptrends in het bereiken van een digitale overheid

Digitale soevereiniteit is een duidelijke tweede strategische as die vooral naar voren komt in de vrije antwoorden van de respondenten. Het vrije veld “Uw top vijf van trends in het bereiken van een

digitale overheid” werd door 32 respondenten (68,1%) ingevuld. Daarin komen digitale soevereiniteit/open source terug in 14 antwoorden.

Voor “Invoering van een aanpak voor digitale soevereiniteit” kiezen 21 (44,7%) implementatie en 32 (68,1%) implementatie/testen. Bij “Adoptie van open source, digitale autonomie en leveranciersomkeerbaarheid” is dat respectievelijk 18 (38,3%) en 32 (68,1%).

De vrije antwoorden geven een aantal strategische assen van de digitale overheid:

Infografiek 2: strategische assen van de digitale overheid

In de “Uw top vijf van trends in het bereiken van een digitale overheid” komen deze terugkerende thema's naar voren:

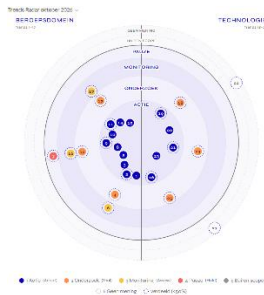
- **AI en automatisering — 19 antwoorden.** Bijvoorbeeld: “AI, proactieve overheidsdienstverlening, inclusieve digitalisering, verantwoorde digitalisering en beheersing van schaduw-IT.”
- **Cyberveiligheid en veerkracht — 15 antwoorden.** Bijvoorbeeld: “NIS2, digitale soevereiniteit, klanttevredenheid, besparingen en transparantie.”
- **Digitale soevereiniteit / open source – 14 antwoorden.** Bijvoorbeeld: “Evolueren naar grootste mogelijke onafhankelijkheid van Amerikaanse en Aziatische technologie en inzetten op Europese alternatieven waar mogelijk, indien even performant als huidige oplossingen.”
- **Burgergerichte / proactieve diensten – 12 antwoorden.**
- **Inclusie / toegankelijkheid – 8 antwoorden.**
- **Verantwoorde / duurzame digitalisering – 8 antwoorden.**

INTERACTIEVE WEERGAVE RESULTATEN

Klik op de html fiche om deze in de browser te openen

Trends Radar
oktober 2026Almodifi

BEVINDINGEN EN EVOLUTIE RADAR TEN OPZICHTE VAN 2025 (*)

De resultaten van de editie 2026 tonen een duidelijke verschuiving van technologieverkenning naar governance, beheersing, soevereiniteit en gecontroleerde implementatie. Gezien de onderzochte thema's ook werden aangepast tussen de twee edities, is een een-op-een vergelijking niet mogelijk.

Trend	2025	2026	Vershil	Betekenis
Gebruik van dataruimten	85,1%	44,4%	-40,7 pp	Verschuift van uitvoering naar verkenning. De nadruk ligt nu op veilige en interoperabele gegevensdeling.
Beheersing van Shadow AI	47,5%	71,8%	+24,3 pp	AI-governance wordt concreter nu generatieve AI deel uitmaakt van de dagelijkse werkomgeving.
Vertrouwde cloud en AI-infrastructuur	82,9%	60,5%	-22,4 pp	Cloud wordt een bouwsteen van digitale soevereiniteit en AI-infrastructuur, eerder dan een afzonderlijke prioriteit.
Post-kwantumcryptografie	23,1%	43,5%	+20,4 pp	Komt vroeger op de radar als thema voor tests en kennisopbouw, nog niet voor brede invoering.
Verantwoorde digitalisering	64,4%	79,5%	+15,1 pp	Evolueert van principe naar concrete randvoorwaarde voor digitale transformatie.

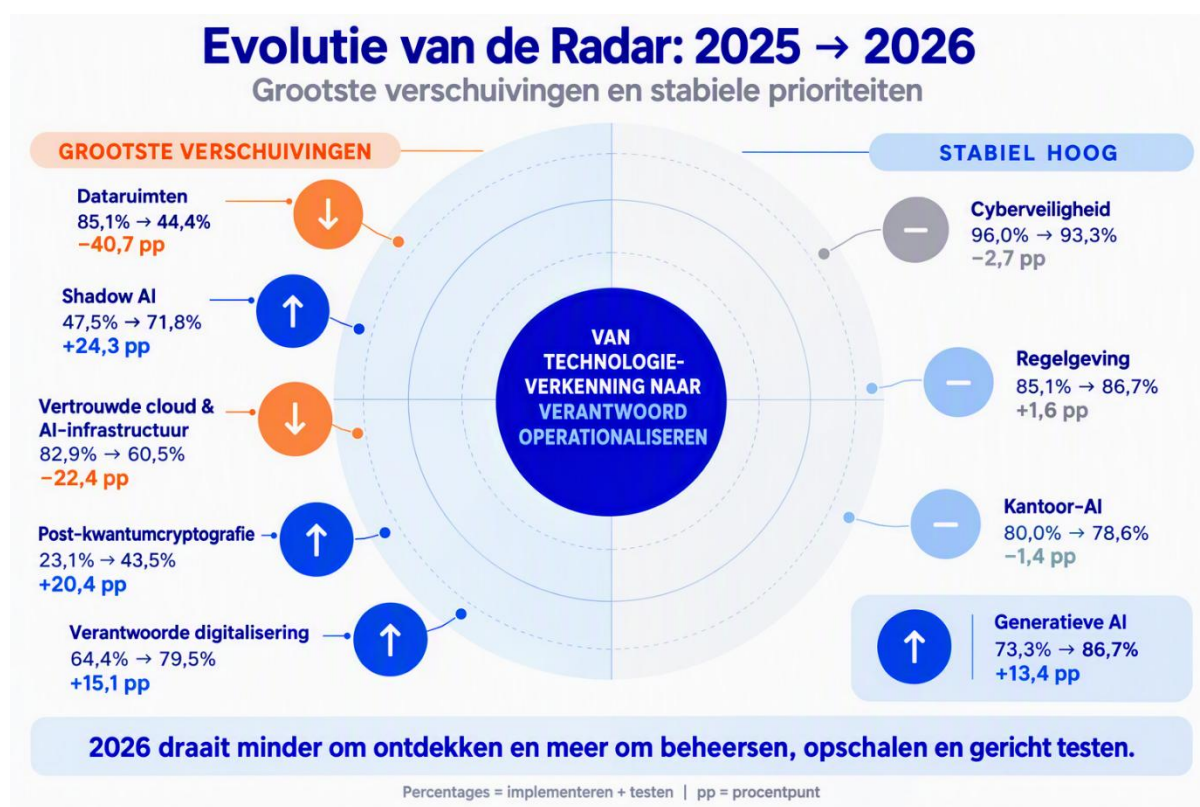
(*) Voor de vergelijking met 2025 worden inhoudelijk vergelijkbare trends naast elkaar gezet. Als vergelijkingsindicator wordt “Te implementeren + Te testen” gebruikt. Omdat enkele trendnamen en

definities tussen beide edities zijn verfijnd, moeten de verschillen als richtinggevend evoluties en niet als strikt longitudinale metingen worden gelezen.

Aanvullende inzichten

- Generatieve AI wordt volwassen: het aandeel “Te implementeren + Te testen” stijgt van 73,3% naar 86,7%; onmiddellijke implementatie stijgt van 53,3% naar 75,6%. De centrale vraag verschuift van AI-adoptie naar verantwoord operationaliseren en opschalen.
- Cyberveiligheid en digitale veerkracht blijven structureel prioritair: 96,0% in 2025 tegenover 93,3% in 2026 voor implementeren of testen. De beperkte daling weerspiegelt vooral dat de prioriteit reeds bijna maximaal was.
- Naleving van regelgeving blijft eveneens stabiel hoog: 85,1% in 2025 tegenover 86,7% in 2026.
- Kantoor-AI blijft hoog geprioriteerd (80,0% naar 78,6%), maar verschuift van testen naar implementeren: 35,6% naar 54,8% onmiddellijke implementatie.

Kernconclusie: de Radar verschuift van “welke technologie is interessant?” naar “welke technologie kunnen we nu verantwoord operationaliseren?”.

PARADIGM INTERN VERSUS EXTERN

Er zijn 47 volledige antwoorden: 21 van Paradigm en 26 van andere respondenten.

De steekproef wordt gedragen door Paradigm (21; 44,7%) en IRISteam-IT-cellen (16; 34,0%); gemeenten/OCMW vertegenwoordigen 4 antwoorden (8,5%).

Vaststelling: Paradigm-respondenten delen de basisprioriteiten met de externe respondenten, maar zijn duidelijk verder gevorderd op het vlak van nieuwe technologieën: agentic AI, data spaces, post-kwantumcryptografie en publieke AI-assistenten. Externe respondenten leggen relatief meer nadruk op medewerkerservaring en burgerparticipatie.

De sterkste gezamenlijke prioriteiten:

Trend	Te implementeren	Implementeren en testen
Cyberveiligheid en digitale veerkracht	77,8%	93,3%
Kader voor generatieve AI	75,6%	86,7%
Naleving van regelgeving	73,3%	86,7%
Digitale ervaring van publieke medewerkers	58,1%	86,0%
Digitale en AI-vaardigheden	72,1%	83,7%
Verantwoorde digitalisering	68,2%	79,5%
Kantoor-AI	54,8%	78,6%

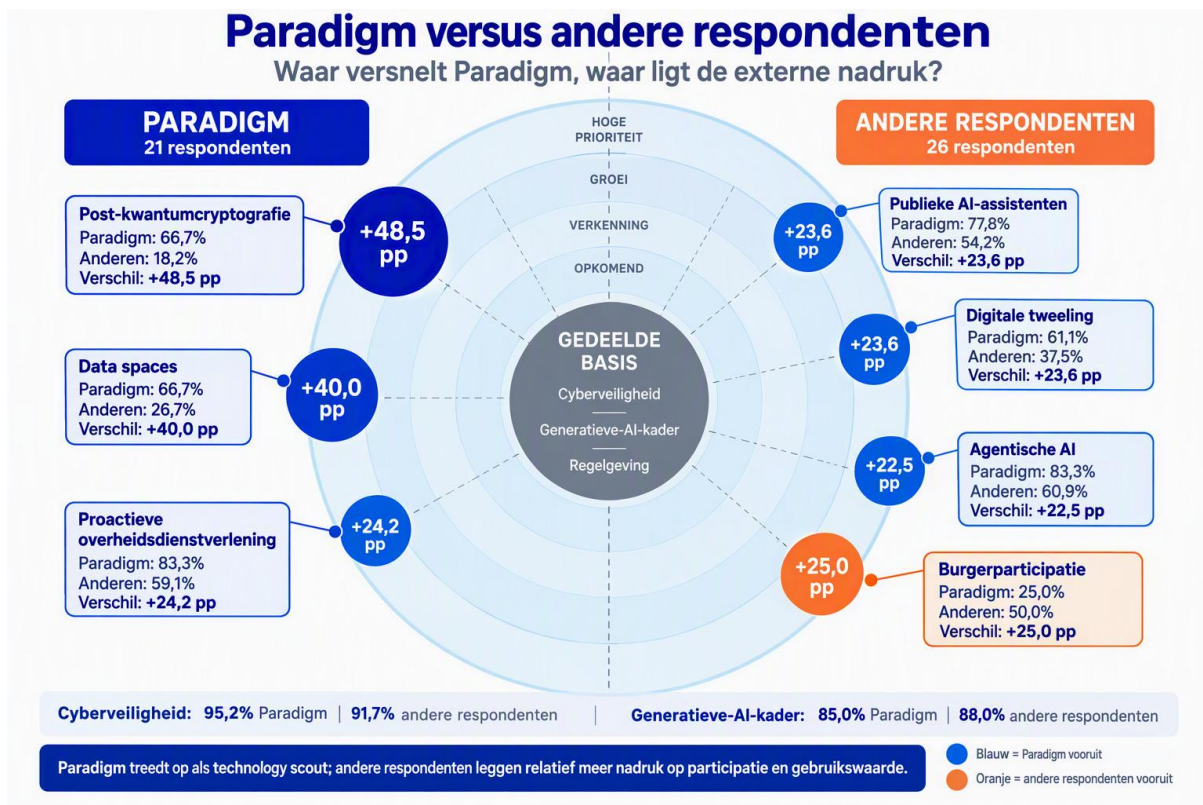
Inzicht: security, governance en capaciteiten vormen samen de fundering. De respondenten lijken dus niet te zeggen “meer AI omwille van AI”, maar eerder: AI inzetten op voorwaarde dat governance, compliance, competenties en cyberveiligheid mee opschuiven.

Antwoorden van Paradigm versus de andere respondenten:

De grootste verschillen zitten vooral bij technologieën die nog wat verder van brede operationele adoptie staan, wat niet onlogisch is. Paradigm wenst ook eerder in te gaan op de thema’s van soevereiniteit en cloud dan de andere respondenten.

Trend	Paradigm: implementeren/testen	Andere respondenten	Vershil Paradigm
Post-kwantumcryptografie	66,7%	18,2%	+48,5 pp
Gebruik van data spaces	66,7%	26,7%	+40,0 pp
Proactieve overheidsdienstverlening	83,3%	59,1%	+24,2 pp
Gebruik van publieke AI- assistenten	77,8%	54,2%	+23,6 pp
Digitale tweeling (Digital Twin)	61,1%	37,5%	+23,6 pp
Implementatie van agentische AI (Agentic AI)	83,3%	60,9%	+22,5 pp
Invoering van een platform voor burgerparticipatie	25,0%	50,0%	-25,0 pp

Deze infografiek verduidelijkt de gedeelde basis en de verschillen:

Conclusie:

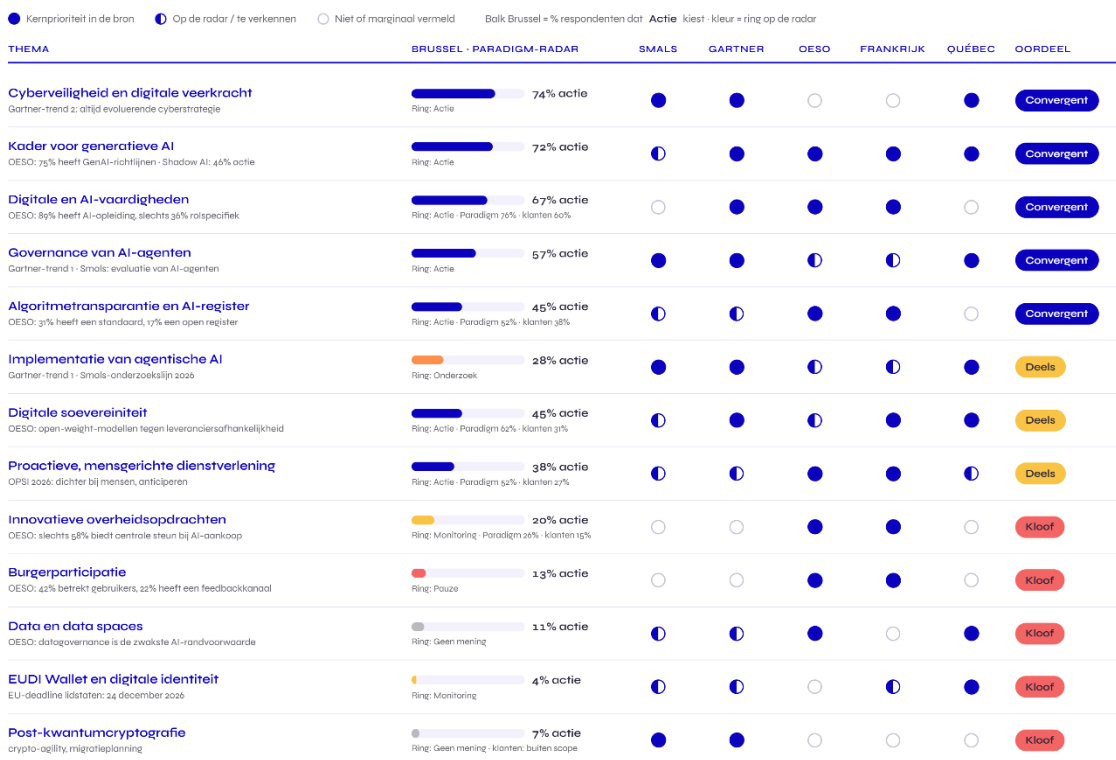
Paradigm functioneert duidelijk meer als technology scout/early adopter. Vooral post-quantum, data spaces en agentic AI krijgen intern sneller een testen/implementeren-status.

De buitenwereld trekt Paradigm richting gebruikswaarde. Burgerparticipatie is het duidelijkste tegenvoorbeeld: de andere respondenten geven dit aanzienlijk vaker een korte-termijnprioriteit. Op de echt fundamentele dossiers is er juist sterke convergentie. Bijvoorbeeld Cyberveiligheid en digitale veerkracht: Paradigm 95,2% implementeren/testen tegenover 91,7% bij de andere respondenten. Ook Invoering van een kader voor generatieve AI zit aan beide kanten zeer hoog: 85,0% bij Paradigm en 88,0% daarbuiten.

BENCHMARK RADAR

Trends Radar oktober 2026 versus de internationale radars

Waar zit de Brusselse administratie op dezelfde golfhoogte als Smals Research, Gartner, OESO/OPSI, Frankrijk (DINUM/DITP) en Québec, en waar loopt ze achter op een agenda met harde deadlines?

1 · GEDEELDE KERN

Cyber, AI-kader en vaardigheden: Brussel zit op de internationale agenda

67 tot 74% actie, in lijn met Gartner, het Franse plan « Notre IA » en de OESO, die België in 2023-2025 sterke vooruitgang in AI-matigheid toeschrijft.

2 · KLOVEN MET EEN KLOK

EUDI Wallet, post-kwantum en data blijven onder de radar

EUDI Wallet tegen 24 december 2026: 4% actie. PQC-plannen (Gartner, Smals): 7%. Datagovernance, volgens de OESO de zwakste schakel: 11%.

3 · SOEVEIREINITEIT SPLIJT

Paradigm 62% actie, regionale klanten 31%

Frankrijk eist afbouwplannen voor niet-Europese afhankelijkheden; de OESO koppelt lock-in aan zwakke aankoopsteun. Innovatieve aankoop: 20% actie.

4 · WAT DE RADAR NIET MEET

Impactmeting van AI ontbreekt in de enquête

Slechts 28% van de OESO-landen meet de impact van AI-toepassingen. Zonder meting blijven pilots pilots.

Bronnen: Paradigm Trends Radar oktober 2026 (n = 47, horizon 6 maanden) · Smals Research Radar & onderzoeksplan 2026 · Gartner, Top Technology Trends in Government (sept. 2026) en Hype Cycle for Government Services 2026 · OESO, Digital Government Outlook 2026, hoofdstuk 4 (juni 2026), Governing with AI (2026) en OPSI Global Trends in Government Innovation 2026 · DINUM/DITP en plan « Notre IA » (juni 2026) · Québec: MCN, veille juin 2026 · eIDAS 2.0-tijdsplan. De codering per bron is een kwalitatieve lezing door de eenheid monitoring; de bronnen meten verschillende dingen (enquête, analyse, onderzoeksprioriteit, beleid).

Vragen: Tonguy De Lestré · idee@paradigm.brussels · Blijf geconnecteerd.

Vergeleken met andere radars bevestigt de Trends Radar van oktober 2026 een gedeelde kern, met cyberveiligheid (74% actie), een kader voor generatieve AI (72%) en digitale en AI-vaardigheden (67%) bovenaan. Die volgorde sluit aan bij de internationale vaststellingen. Volgens de OESO heeft 89% van de lidstaten AI-opleidingsprogramma's voor ambtenaren, maar biedt slechts 36% opleiding aan voor AI in dienstverlening of beleid. (bron: [OESO](#))

Op algoritmische transparantie (45% actie) is de Brusselse ambitie hoger dan de OESO-praktijk: slechts 31% van de landen heeft een formele transparantiestandaard en 17% een open algoritmeregister. (bron: [oecd](#))

Er zijn vier kloven tussen de Brusselse Trends Radar en de benchmark, wat ook een aanwijzing kan zijn voor prioritering:

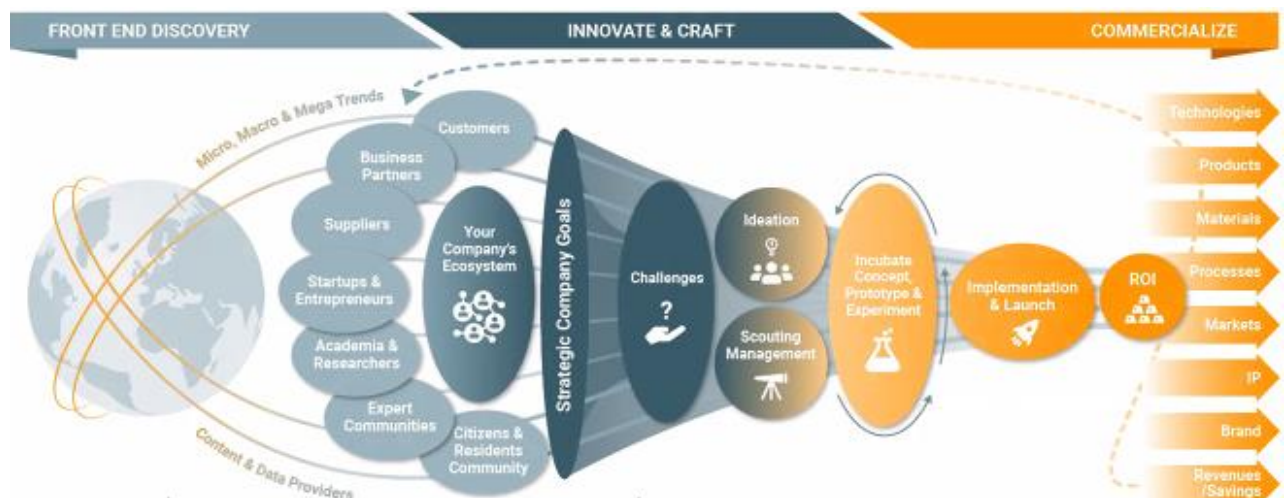
- **EUDI Wallet.** Lidstaten moeten uiterlijk 24 december 2026 minstens één EUDI Wallet aanbieden. De radar meet 4% actie. (bron: [namirial](#))

- **Post-kwantumcryptografie.** Gartner beveelt plannen voor post-kwantumparaatheid aan. De radar meet 7% actie. (bron persbericht [gartner](#))
- **Data.** De OESO noemt de lage maturiteit van datagovernance en het gebrek aan kwaliteitsvolle trainingsdata de meest zorgwekkende lacune. Data spaces halen 11% actie. [oecd](#)
- **Innovatieve overheidsopdrachten.** Slechts 58% van de OESO-landen biedt centrale ondersteuning bij de aankoop van AI, wat risico's meebrengt op vendor lock-in en onduidelijke verantwoordelijkheid. In Brussel kiest 20% voor actie. [oecd](#)

CONTEXT van de RADAR

De Radar van de digitale overheid is een monitoringinstrument om **trends en prioriteiten** op het gebied van digitale transformatie te volgen.

Hiermee kunnen opkomende trends worden **gevisualiseerd** en geprioriteerd op basis van hun belang. De Radar voor digitale transformatie is een momentopname en kan regelmatig worden bijgewerkt om de evolutie van de prioriteiten en de daaruit voortvloeiende acties te volgen.

Illustratie van het innovatietraject: (bron: Qmarkets Innovation) – De Radar bevindt zich in het linkergedeelte 'front end discovery', waar trends worden geanalyseerd. Vervolgens worden innovatieprojecten opgezet ("innovate and craft"), ideevorming, scouting management (zoeken naar bestaande start-uptoepassingen), het opzetten van een lab om benaderingen te testen in een omgeving die dit experimenteren mogelijk maakt (sandbox), om vervolgens over te gaan naar een fase die meer gericht is op een algemene benadering van lancering en gebruik.

METHODOLOGIE

De Radar van de digitale overheid is onderverdeeld in vier relevantiecirkels, met de meest toepasbare trends in het midden. De trends worden gerangschikt op basis van hun relevantie en hun potentiële impact op de digitale-transformatieactiviteiten van de overheden in het Brussels Gewest.

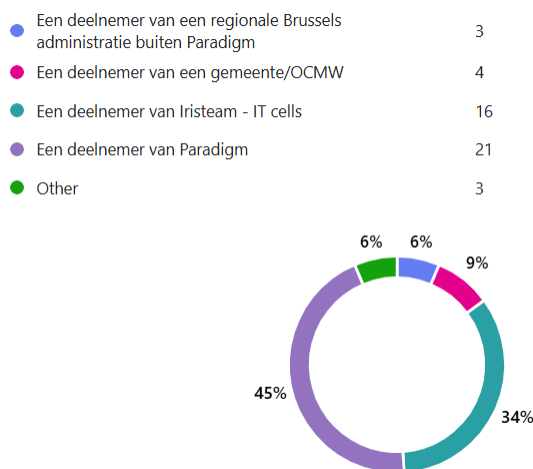
De Radar is een nuttig instrument voor de gewestelijke governance-instanties van het Brussels Gewest die willen innoveren en op de hoogte wensen te blijven van de laatste trends op het gebied van digitale transformatie.

De radar moet worden gelezen aan de hand van 4 relevantiecirkels:

- **Invoeren (Adopt)** — actie ondernemen -> zijn we met de juiste prioriteiten bezig?
- **Testen (Trial)** — onderzoeken en voorbereiden -> welke voorbereidingen zijn er nodig?
- **Monitoring (Assess)** – in de gaten houden -> welke trend moet in de gaten worden gehouden?
- **Pauze (Hold)** – buiten scope voor de geanalyseerde periode

De Radar is als volgt opgezet:

- Intern en extern onderzoek (gewestelijke governance) Paradigm, juli-september 2026, het aantal deelnemers buiten Paradigm bedroeg meer dan 50%;

Gebruikte bronnen:

- CIO-briefing Gartner;
- Uitwisseling met de Digital Transformation-medewerkers;
- Met dank aan Smals Research voor de methodologische uitwisselingen <https://www.smalsresearch.be/>;
- Studies van <https://oecd-opsi.org/>.

CONCLUSIE EN MOGELIJKE AANDACHTSPUNTEN VOOR BELEIDSMAKERS

De Radar 2026 registreert bij de bevroagde respondenten hoge prioriteiten voor cyberveiligheid en digitale veerkracht, een kader voor generatieve AI, naleving van regelgeving en digitale en AI-vaardigheden. De resultaten wijzen daarnaast op belangstelling voor de governance van AI-agenten, kantoor-AI, digitale soevereiniteit en open source. Agentische AI, publieke AI-assistenten en low-code/no-codeplatformen worden relatief vaker als testthema aangeduid.

In vergelijking met 2025 stijgt het aandeel voor onder meer de beheersing van Shadow AI, post-kwantumcryptografie en verantwoorde digitalisering, terwijl dataruimten en vertrouwde cloud en AI-infrastructuur lager scoren.

Voor beleidsmakers kan de Radar de volgende suggesties bieden:

- Een gefaseerde benadering van AI overwegen: onderzoeken of bewezen toepassingen van generatieve en kantoor-AI gecontroleerd kunnen worden opgeschaald, terwijl agentische AI, publieke AI-assistenten en voorspellende toepassingen eerst in afgebakende testomgevingen worden verkend.
- Autonomie en omkeerbaarheid meenemen in de reflectie van leverancierskeuze. De resultaten kunnen aanleiding geven om open standaarden, interoperabiliteit, data-portabiliteit, leveranciersomkeerbaarheid en Europese alternatieven mee te wegen bij toekomstige architectuur-, cloud- en aankoopbeslissingen.
- Voorbereidende kennisopbouw stimuleren. Zonder vooruit te lopen op formele keuzes kan worden nagegaan welke kennis en samenwerking nuttig zijn rond EUDI Wallet, post-kwantumcryptografie, datagovernance en veilige dataruimten, gezien de discrepantie tussen deze thema's en andere wereldwijde trendradars.

LEXICON – GEBRUIKTE DEFINITIES

Onderstaande definities zijn overgenomen uit het bijbehorende lexicon van de Radar en verduidelijken de organisatiegerichte en technologische trends die in deze editie worden gebruikt.

1/ Radar rond thema organisatieoriëntatie

Aanpakken voor innovatieve overheidsopdrachten en innovation procurement: Gebruik van zogeheten GovTech-aanpakken waarmee administraties innovatieve oplossingen van start-ups, kmo's of technologische spelers kunnen testen, aankopen en uitrollen via POC's, aangepaste procedures, partnerschappen en innovatiegerichte overheidsaankopen.

Algoritmische governance, transparantie en AI-register: Invoering van mechanismen voor controle, documentatie, registratie, uitlegbaarheid en risicobeoordeling voor algoritmische systemen en AI-systemen die in de administratie worden gebruikt.

Gebruik van publieke AI-assistenten: Assistenten die in staat zijn ambtenaren of gebruikers te oriënteren, te herformuleren, samen te vatten en te ondersteunen in administratieve trajecten.

Gebruik van tools voor de detectie van authenticiteit van inhoud, deepfakes en desinformatie: Gebruik van oplossingen voor analyse, traceerbaarheid en certificering van inhoud om informatiemanipulatie tegen te gaan en digitaal vertrouwen te versterken.

Governance van gebruikte AI-agenten: Omkadering van AI-agenten die acties kunnen uitvoeren, toegang hebben tot gegevens of kunnen interageren met bedrijfssystemen.

Inclusieve digitalisering: Aanpak die erop gericht is technologieën voor iedereen toegankelijk te maken, zodat elke persoon, ongeacht middelen of vaardigheden, het web en verbonden toestellen kan gebruiken voor dagelijkse behoeften.

Invoering van een aanpak voor digitale soevereiniteit: Vermogen van een staat, organisatie of gebied om controle te behouden over zijn gegevens, infrastructuren, technologieën en digitale keuzes, om kritieke afhankelijkheden van externe actoren te beperken en de eigen handelingsvrijheid op lange termijn te waarborgen.

Invoering van een kader voor generatieve AI: Invoering van een intern beleid en gebruiksregels die de toegang tot goedgekeurde AI-tools omkaderen, om een veilige omgeving te bieden en de productiviteit te verbeteren.

Invoering van een platform voor burgerparticipatie: Gebruik van collaboratieve methoden en digitale tools om burgers te betrekken bij de cocreatie van overheidsbeleid, begrotingen en diensten.

Invoering van tools voor voorspellende analyse en ondersteuning van publieke besluitvorming: Gebruik van gegevens, statistische modellen, AI en simulaties om behoeften te anticiperen, scenario's te evalueren, de planning te verbeteren en publieke beslissingen te ondersteunen.

Naleving van regelgeving: Implementatie van processen, controles en tools om te voldoen aan de toenemende eisen van regelgeving zoals NIS2, AVG, Data Governance Act (DGA), Data Act, AI Act of eIDAS 2.0.

Opstart van een EU Digital Identity Wallet-project (EUDI Wallet): Europese digitale portefeuille waarmee men zijn identiteitskaart, rijbewijs, diploma's of attestaten kan opslaan.

Proactieve overheidsdienstverlening: Digitale diensten die anticiperen op de behoeften van burgers of ondernemingen, formulieren vooraf invullen, trajecten vereenvoudigen en overbodige administratieve interacties verminderen.

Verbetering van de digitale ervaring van publieke medewerkers: Geheel van praktijken die gericht zijn op het verbeteren van de digitale werkomgeving van overheidsmedewerkers: tools, adoptie, opleiding, ondersteuning, ergonomie en vermindering van digitale fricties.

Verantwoorde digitalisering: Geheel van praktijken, technologieën en beleidsmaatregelen die erop gericht zijn digitalisering soberder, meer circulair, ethischer en veerkrachtiger te maken over de volledige levenscyclus.

Versterking van digitale en AI-vaardigheden: Ontwikkeling van de vaardigheden die overheidsmedewerkers nodig hebben om digitale tools en artificiële intelligentie in de administratie te begrijpen, te gebruiken en te omkaderen.

2/ Radar technologische middelen

Adoptie van kantoor-AI: AI-assistenten die geïntegreerd zijn in digitale werkomgevingen (Word, Outlook, Teams, Excel, enz.) en het mogelijk maken om op een veilige en contextuele manier te schrijven, samen te vatten, te analyseren en taken te automatiseren.

Adoptie van open source, digitale autonomie en leveranciersomkeerbaarheid: Vermogen van publieke systemen om gegevens en diensten op een betrouwbare, gedocumenteerde en herbruikbare manier uit te wisselen dankzij open standaarden, API's, modulaire componenten en architecturen die silo's vermijden.

Beheersing van Shadow AI: Spontane adoptie van AI-tools door gebruikers buiten het officiële kader, wat wijst op een behoefte aan innovatie maar ook risico's op het vlak van cyberbeveiliging, vertrouwelijkheid, conformiteit en digitale soevereiniteit meebrengt.

Cyberveiligheid en digitale veerkracht: Voortdurende versterking van de capaciteiten voor preventie, detectie, respons en herstel tegenover steeds geavanceerdere cyberdreigingen, versterkt door AI, geopolitieke spanningen en afhankelijkheid van digitale infrastructuren.

Digitale tweeling (Digital Twin): Een digitale tweeling is een dynamische virtuele kopie van een object, proces, systeem, netwerk, omgeving of zelfs persoon die zich op dezelfde manier gedraagt als zijn tegenhanger in de echte wereld.

Gebruik van data spaces: Overgang van een gecentraliseerde platformlogica naar een ecosysteem voor veilige gegevensdeling tussen publieke en private organisaties.

Implementatie van agentische AI (Agentic AI): Agentische AI-systemen plannen en ondernemen autonoom acties om door de gebruiker bepaalde doelstellingen te bereiken. Agentische AI biedt het vooruitzicht van een virtuele werkkraft die menselijk werk kan ontlasten en versterken.

Low-code/no-codeplatform: Een LCNC-platform is een platform waarmee toepassingen kunnen worden ontworpen, uitgerold en beheerd met behulp van visuele interfaces, vooraf gebouwde componenten en generatieve AI, waarbij het gebruik van handmatige code wordt verminderd of weggenomen.

Overgang naar een vertrouwde cloud en AI-infrastructuur: Vertrouwde cloud: beveiligde en soevereine cloud die controle over gegevens, naleving van regelgeving en veerkracht van diensten garandeert. AI-infrastructuur: geheel van middelen (gegevens, rekenkracht, modellen, platformen en governance) waarmee oplossingen op basis van artificiële intelligentie kunnen worden ontwikkeld en geëxploiteerd.

Post-kwantumcryptografie: Overgang naar nieuwe versleutelingsalgoritmen om gegevens, digitale identiteiten en kritieke infrastructuren op lange termijn te beschermen tegen toekomstige mogelijkheden van kwantumcomputing.

OVER

Voor opmerkingen, verbeteringsvoorstellen of deelname aan de volgende editie, gepland in september 2027:

idee@paradigm.brussels (lead innovation Paradigm - Tanguy De Lestré - 0486384618)

De Radar is een monitoringinstrument dat door Paradigm wordt aangeboden in het kader van zijn kernwaarde “Innovatie”, zijn missie zoals vastgelegd in de Paradigm-verordening, en wordt ondersteund door verkennende acties (experimentele trajecten en faciliterende dienstverlening).